

Siddestillingskompagniet

Implementering i hjælpemiddelformidlingen

- af Helle Dreier & BirgitteHelena Winther

Det er vores indtryk, at man i mange kommuner virkelig har lagt sig i selen de senere år for at skabe god kvalitet for borgerne hvad angår formidling af 'trykaflastende' hjælpemidler. Det har dog mange steder haft den konsekvens, at kommunerne har valgt at sætte lighedstegn mellem 'god kvalitet' og 'hurtig levering' – et lighedstegn, som desværre viser sig at have nogle uheldige konsekvenser.

Omsorgspåførte skader

I Siddestillingskompagniet retter vores opmærksomhed sig først og fremmest imod årsagerne til, at der stadig er så forfærdelig mange tryk- og vævsskader derude, selv om det er vores indtryk, at der bruges rigtig, rigtig mange penge på anskaffelse af både 'trykaflastende' produkter og ikke mindst på behandling af tryk- og vævsskader.

Alt for ofte ser vi, hvad vi er begyndt at opfatte som *omsorgspåførte skader*. Med det mener vi skader, der opstår som følge af brugerens uvidenhed - fx forårsaget af manglende introduktion til formål og anvendelse – enten i forhold til plejepersonalet eller borgeren selv. Vi ser alt for ofte manglende eller utilstrækkelig kvalitetssikring i forbindelse med udlevering af et 'trykaflastende' produkt.

Det er vigtigt for alle parter at forstå betydningen af, hvordan et 'trykaflastende' hjælpemiddel fx en madras kan spille sammen med *både krop og seng*. Hvordan det?... tænker du måske...

Jo... du skal forestille dig, at en 'trykaflastende' madras faktisk kun 'trykafaster' *den liggende borger*, og når vi så ved fra praksis, at op imod 90 % af alle brugere af plejesenge faktisk sidder mere eller mindre op i sengen, så er der simpelthen behov for at forholde sig til, på hvilke måder madras og seng anvendes i hverdagens praksis, og om nødvendigt afværge risikofaktorer gennem grundig implementering.

De ergoterapifaglige kompetencer

Selv om samfundet poster rigtig mange penge i at anskaffe de fineste og dyreste 'trykaflastende' produkter, så mangler vi altså ofte at sikre, at disse kan anvendes i hverdagens praksis på en måde der gør, at produkterne virker, som de skal – men også at sikre sig, at det i realiteten var de rette hjælpemidler, som vi valgte i det konkrete tilfælde.

Hjælpemiddelkyndige ergoterapeuter besidder fagspecifikke kompetencer, der knytter sig til forståelsen af hvorledes kompenserende hjælpemidler af enhver art kan medvirke til at forbedre borgerens muligheder for at klare sin hverdag helt eller delvist.

Den ergoterapeutiske, analytiske tilgang er, blandt meget andet, beregnet på at udrede mulighederne for at borgeren kan udføre de aktiviteter, som han lægger vægt på i sin hverdag. Det giver mening og livskvalitet og kan samtidig minimere behovet for hjælp og bistand.

Siddestillingskompagniet

Hvis vi holder os til aktiviteter i relation til seng og madras, kan det fx dreje sig om:

- At kunne komme selvstændigt ind og ud af seng
- At kunne vende sig selvstændigt i sengen
- At kunne underholde sig ved at sidde og se fjernsyn.

Det er denne analyse, der nødvendigvis må ligge til grund for de rette hjælpemiddelvalg, og det er også denne analyse, der nødvendigvis må tages i brug, når man skal være sikker på, at hjælpemidlerne anvendes korrekt og hensigtsmæssigt uden at borgeren fx rammes af *omsorgspåførte skader*.

Implementering på sengekanten

Desværre har vi i de senere år set en tiltagende uheldig tendens til, at nogle kommuner vælger at prioritere *hurtig ekspedition* frem for *rigtig ekspedition* for nu at blive i det forretningsprog, som har vundet indpas i den sociale virkelighed. Det betyder, at ergoterapeuternes helt unikke, fagspecifikke kompetencer til at udføre analyse, valg, tilpasning og implementering sættes under pres, der foruden at forringe kvaliteten, tilmed minimerer kommunens benefit af at have denne særlige hjælpemiddelkompetente faggruppe ansat.

Det skal være muligt at udføre såvel aktivitetsanalyse som implementering *på sengekanten*, hvis ergoterapeuten skal kunne tilbyde kommunen sin faglighed fx omkring 'trykaflastende' produkter. Hvis ikke denne mulighed prioriteres, har man i realiteten valgt at smide guld på gaden, og man finder aldrig ud af hvilke hjælpemidler, der faktisk virker.

Implementering er nok et lidt fremmedgørende ord, som vi godt kunne tænke os et godt alternativ til. I sin grundform handler det om at sikre sig, at 'kunden' bliver i stand til at anvende det leverede produkt, men da vi i realiteten har at gøre med en betydelig kompleksitet, fx hvad angår 'kunders' kompetencer og kapacitet, bør det være en selvfølge, at man også tænker implementering og proces.

Højt specialiseret opgave

Det er ganske enkelt en højt specialiseret opgave at sikre sig, at hjælpemidler implementeres på den rette måde i hverdagens praksis, og det er - med al respekt - ikke fagligt forsvarligt fx at overlade implementeringen til den chauffør, der kører hjælpemidlet ud, sådan som vi af og til oplever det. Der er ganske mange andre aspekter at tage hensyn til... hensyn som du bl.a. kan læse mere om [her](#)

Hvis kommunerne skal undgå at fabrikere *omsorgspåførte skader* på borgerne, er det vigtigt at sikre sig, at valg og tilpasning af hjælpemidler sker på et terapeutfagligt, analytisk grundlag og, at implementeringen kan sikre kvaliteten af ydelsen.